

Békési Harangszó

XXII. évfolyam 3. szám – A BÉKÉSI REFORMÁTUS EGYHÁZKÖZSÉG DÍJTALAN IDŐSZAKI HÍRADÓJA – 2021. december

„Az Úr angyala őrt áll
az istenfélők mellett,
és megmenti őket.

Érezzétek,
és lássátok,
hogyan jó az Úr!
Boldog az az ember,
aki hozzá menekül.”
(Zsolt 34,8-9)

**Fókuszban:
az angyalok**

**Áldott karácsonyt kívánunk
minden kedves olvasónknak!**

Szerkesztői jegyzet

Vendég ígéhirdető volt azon a napon a gyülekezetben, amikor ezeket a sorokat írom. Koncz Zsolt sarkadi lelkész arról beszélt a prédikációjában, hogy az imádkozás mennyire fontos: imádkozunk többet, imádkozunk sokkal mélyebben ezekben a nehéz időkben.

Ne a facebook-bejegyzéseket és a kommentárokat osszuk meg, hanem az evangéliumot. Olyan félelem ül most az emberekben, ami nem volt legalább hetven éve. A háborúban vagy legfeljebb a Rákosi-korszakban éltük át azt, hogy bárki bajba kerülhet. Hosszú ideje biztonságban élünk – a betegségek, járványok ellenére is. A COVID viszont egy veszélyes és láthatatlan ellenség. A mindennapi életünket ehhez a kórsághoz kell igazítanunk, és ez bizony erősen rányomja a bélyegét az életünkre. A gyülekezeti életre is. A templomi, egyéb gyülekezeti alkalmak látogatottsága meglehetősen alacsony lett az utóbbi időkben. Ilyen körülmények között kellett megtartanunk a lelkészválasztást is. Azt üzeni ez az ünnep is, hogy Emmanuel: velünk az Isten! Nem eshetünk mélyebbre, mint Isten tenyerébe. Isten oltalmaz, védelmez bennünket, mert aki az Úrban van, csak az Úrhoz kerülhet. Tanuljunk meg többet imádkozni, keressük Isten akarát. Nem csak magunkért, hanem másokért is lehet imádkozni. Többek között megválasztott pásztorunkért Molnár Máté nagytiszteletű lelkészünkért is. Legyen az Úr segítségével jó pásztor a békési nyájnak, aki a helyes irányba terel bennünket! Nem kis feladat vár rá! Legyen meg a kellő bölcsessége mindezekhez!

Ebben az újságban beszámolunk az elmúlt másfél hónap eseményeiről, így a lelkészválasztásról is. Több cikkkel is készülünk az adventre és az ünnepekre. A teológiai rovatunk fókuszában most az angyalok állnak – egy érdekes téma, amit kerülnek a reformátusok. A bibliai receptes rovatban a csipkebokor történetével és egy finom süteménnyel ismerkedhetnek meg.

Családom nevében mindenkinek áldott karácsonyi ünnepet, jó egészséget kívánok!

Békés, 2021 adventjén

Mucsi András, a szerkesztő

Kedves Olvasó!

Amikor ezeket a sorokat írom, már túl vagyunk Advent 1. vasárnapján. Ismét elkezdődött az un. „egyházi félév”, ami Adventtől a Pünkösdtől követő vasárnapig, Szentháromság vasárnapjáig tart. Ebben a csaknem 7 hónapon át tartó időszakban az üdvtörténet legfontosabb eseményeire emlékezünk, kezdve Jézus fogantatásán, folytatva a születése, szenvedése, halála, feltámadása és mennybemenetelén át egészen a Szentlélek kitöltéséig, Pünkösdi ünnepéig, ill. az egészet lezáró, s egyben az egyházi félévet is befejező Szentháromság vasárnapjáig. S tesszük ezt minden évben, hiszen az emlékezéssel tovább mélyülnek hitismereteink, felszínen tarthatóak reménységeink, s indíttatást nyerünk a Krisztus-követő (keresztyén!) élet minél teljesebb megélésére.

Sajnos, napjainkban egyre inkább megüresednek ünnepeink, elvesztik régi fényüket, varázsukat. A globalizálódó világ, mint annyi mindenre, ezekre az alkalmakra is rányomja a bélyegét. Adventi vasárnapjainkból karácsonyi bevásárló napok lettek... Karácsony igazi lényegét, ahol a szeretet Istene, mint testet öltött Ige jelent meg az idők teljességében, felváltotta az ajándékozás egymást túllícitálni akaró indulata, háttérbe szorítva ezzel az Isten karácsonyi ajándékának felismerését és szívünkbe fogadását... S így veszett el a böjt igazi értelme, vagy halványult el Nagypéntek, Húsvét és Pünkösdi lényege.

A Reformáció nagy felismerése többek között az volt, hogy visszavezette az akkori nemzedéket a forráshoz, Isten Igéjéhez, miközben megpróbált minden addigi tévutat kiiktatni, elhagyni az egyház életéből. Ma sem tehetünk mást, ha hűek akarunk maradni ünnepeink eredeti jelentéséhez, mint hogy átértékeljük ünnepeink megváltozott értelmezését, megtartásuknak mikéntjét, hozzájuk való viszonyulásainkat. Mindez nem egyszerű, bizonyára lemondásokkal, áldozatokkal is jár. De talán még nem késő. Még nem késő megismertetni gyermekeinkkel, unokáinkkal ünnepeink eredeti jelentését és jelentőségét, hogy az ünnepek életünket, életüket megtartó erőforrássá váljanak, a testi és lelki feltöltődésnek áldott lehetőségévé és alkalmává, ami később segítségül lehet a hétköznapi feladatainak végzésében, a próbák elhordozásában, a mások iránti felelősség vállalásában.

Engedjük hát, hogy az adventi fény és az ezt követő karácsonyi világosság ne csak a pislogó gyertyalángokon és villanyfűzéreken, hanem a szívünkben is felragyogjon, s ez által igazabb, teljesebb, az ünnep eredeti jelentését megértő, befogadó és továbbadó ünneplésünk lehessen!

Legyen hát mindenkinek Istentől megáldott Adventje és Karácsonya!

Katona Gyula lelkipásztor

Békési Harangszó – megjelenik negyedévente

A lap a Békési Református Gyülekezet lelkészi hivatalában készül „a gyülekezet tagjai” számára

- Felelős kiadó: Katona Gyula lelkipásztor
- Szerkesztő: Mucsi András, e-mail: mucsik.dnp@gmail.com
- Nyomda: Földesi Nyomda Kft. Békés
- Kapcsolat: Békési Harangszó, 5630 Békés, Széchenyi tér 21.
E-mail: brefegyh@t-online.hu

Gondnoki köszöntő

Kedves Barátaim!

Lassan véget ér ez az esztendő is. Még ugyan a tél sem kezdődött el, amikor ezeket a gondolatokat papírra vetettem, hiszen novemberet írunk, de már megjelentek az ablakokban, a házak ereszei alatt a villogó fények, amik karácsony közeledtével annyira megszokottá váltak már. De sajnos az is megszokottá kezd válni, hogy újabb hullámát érjük meg a koronavírusnak. És ha ez még nem lenne elég, akkor azt látjuk - csak a napi híreket kell megnézni - hogy mindaz, ami kedves és szép volt életünkben, az veszélyben van. Nemcsak kereszténységünket kell féltenuünk, hanem most már a gyerekeinket és az unokáinkat is egy számomra nehezen értelmezhető gondolkodásmódtól, a gender-elmélettől. Sohasem gondoltam volna, hogy több mint egy évszázad elteltével Ady Endre Karácsony című versének sorai napjainkban is igazak lesznek.

Ma tán a béke ünnepelne,
A Messiásnak volna napja,
Ma mennyé kén' a fölnek válni,
Hogy megváltóját befogadja.
Ma úgy kén', hogy egymást öleljék
Szívükre mind az emberek -
De nincs itt hála, nincs itt béke:
Beteg a világ, nagy beteg...
(Ady 1899-ben írta ezt a versét.)

Mostanában az is számtalanszor eszembe jut, ami Péter apostollal esett meg, amikor a tanítványokkal meglátta Jézust, amint a vízen jár: „Péter pedig felevlén néki, monda: Uram, ha te vagy, parancsolj, hogy hozzád mehessek a vizeken. Ő pedig monda: Jövel! És Péter kiszállván a hajóból, jár vala a vizeken, hogy Jézushoz menjen. De látva a nagy szelet, megrémüle; és mikor kezd vala merülni, kiálta, mondván: Uram, tarts meg engem! Jézus pedig azonnal kinyújtván kezét, megragadá őt, és monda néki: Kicsinyhitű, miért kételkedtél?” (Mt 14: 28-31)

Hányszor és hányszor tehetnénk fel magunknak is ugyanezt a kérdést: *Kicsinyhitű, miért kételkedtél?* Azt gondolom, hogy hit nélkül nem tudjuk leélni életünket békességben, még akkor sem, ha dúskálunk az anyagi javakban, vagy éppen a világ tetején csücsülünk. (A kifejezést Babits a Jónás könyvében használja.)

Ha egy másik történetre, nevezetesen a vérfolyásos asszony esetére gondolunk, az is a hit erejében erősít meg bennünket: „És ímé egy asszony ...hozzájárulván hátulról, il-

leté az ő ruhájának szegélyét. Mert ezt mondja vala magában: Ha csak ruháját illetem is meggyógyulok. Jézus pedig megfordulván és reá tekintvén, monda: Bízál leányom; a te hited megtartott téged. És meggyógyult az asszony abban az órában.” (Mt 9: 20-22.) Ebben a történetben az asszonyt a saját hite tartotta meg, ahogy ezt Jézus meg is mondta neki.

A végső következtetés tehát: mindazt, ami e földi létünkben igazán fontos, csak hittel tudjuk megélni. Anélkül vagy nagyon nehéz, vagy lehetetlen.

A hit azonban nem elég, hiszen Pál apostoltól azt is megtanulhattuk, hogy „ha egész hitem van is, úgyannyira, hogy hegyeket mozdíthatok ki helyükről, szeretet pedig nincsen én bennem, semmi vagyok.” (I. Kor 13:2.) Valóban igaz, hogy ami hitünk van, legyen bármekkora, szeretet nélkül semmit sem ér; s az is igaz, hogyha az ember a sajátjairól megfélekedezik, vagy netán megtagadja őket - mert ilyen eseteket is láthatunk, hallhatunk - rosszabb a hitetlennél: „Ha pedig valaki az övéiről és főképpen az ő házanépéről gondot nem visel: a hitet megtagadta, és rosszabb a hitetlennél.” (I. Tim 5:8.) - mondja Pál apostol.

Gazdagodjunk tehát a hitben és a szeretetben, és nem kell félnünk, „mert született” nekünk „a Megtartó, ki az Úr Krisztus a Dávid városában.” (Lk 2:11)

Ne féljünk tehát, és ne hagyjon el bennünket a **remény**, mert megszületett nekünk a Megváltó, a Megtartó, akinek születése napja talán a legcsodálatosabb ünnepünk. Töltsük az ünnepet házuk népével szeretteink körében hitben, békében és szeretetben.

Ezekkel a gondolatokkal kívánok minden kedves olvasónknak magam, családom és a presbitérium nevében áldott karácsonyt és kegyelemmel teljes boldog új esztendőt.

Békés, 2021. november

Gellén János

Lelkészszentelés Debrecenben

Október 30-án, negyvenhét lelkipásztort szenteltek fel a Tiszántúli Református Egyházkerület Közgyűlésén, köztük gyülekezetünk segédlelkészeit is: Jánk Alexandrát, Kicskáné Tomuczka Renátát és Kicska László Miklóst.

Egy apró búzaszem segítségével mutatott rá a magvetés szolgálatának lényegére Püski Lajos főjegyző igehirdetésében. Kifejtette, hogy az emberi szív sokszor még a keményre taposott útfélnél is keményebb és nehezen akarja fogadni az Istennek hívó szavát, de hogyha az apró mag a földbe kerül, akkor képes kicsírázni, mert élet van benne. Mint mondta, a szolgálathoz belső és külső elhívás is szükséges.

– Aki lelkészi szolgálatot, aki egy kis közösség vezetésére kíván, az jó dolgot kíván. A belső elhívás meg kell, hogy legyen. Bizonyára már többször bizonyosságot tettetek arról, hogy titeket hogyan s miképpen szólított meg az Úr, és terelt, irányított, hívott a Hittudományi Egyetem felé, a lelkészi szolgálatra. Fontos tehát a belső elhívás. Erősítsen meg minket az ige: jó munkát kívántatok. Tegyük hozzá, nem könnyűt – szólta a felszentelendő lelkészekhez.

Szavai szerint a hitben való tapasztalat szükséges a szolgálathoz, hiszen a korai nagy felelősség összeroppanthat és túl sok hibára vihet. A tanítónak legyen az élete kifogástalan, feddhetetlen, józan és tisztességes. A forgolódása le-

gyen példás, a tanításra alkalmas, hűséges, és engedelmes-ségben nevelje gyermekeit.

A szentelés alkalmával a következő áldó igét kapták lelkészeink:

Jánk Alexandra: „Gyönyörködj az Úrban és megadja szíved kéréseit!” Zsoltárok 37, 4

Kicskáné Tomuczka Renáta: „Én az Úr elhívtalak az igazságért, és fogom a kezdet. Megőrizlek, és benned ajándékozom meg szövetségemmel népemet, világosságommal a nemzeteket.” Ézsaiás 42, 6

Kicska László Miklós: „Hallgasson meg téged az Úr..., legyen oltalmad Jákób Istenének neve! Küldjön neked segítséget szentélyéből, erősítsen a Sionról! Zsoltárok 20, 2-3

forrás: haon.hu

Presbitériumi hírek

A Békési Református Egyházközség Presbitériuma legutóbb október 24-én és november 18-án tartott tanácskozást.

Az októberi ülésen ismét építési ügyek kerültek terítékre (óvoda, kollégium, templomkert), ennek keretében kiválasztották a presbiterek a kollégiumi építkezés műszaki ellenőrért. A presbitérium jóváhagyja a fenntartásában működő 175. sz. Bocskai Cserkészcsapat felnőtt tagi gyűlésének azon döntését, hogy a lemondás miatt megüresedett csapatparancsnoki tisztséget 2021. október 2-től határozatlan időre Nagy László István – eddigi csapatparancsnok helyettes – töltse be. Egyúttal a presbitérium köszönetet mond Pap Réka korábbi csapatparancsnok 7 éven át tartó lelkiismeretes munkájáért. Mindkettőjük életére Isten áldását kéri. A lelkészválasztó közgyűlést november 28-ra tűzték ki. Elfogadták a presbiterek azt a szerződést, amelyet a református iskolában hitoktatást végző egyházakkal kell megkötnie az egyházközségünknek.

A november 18-i ülésen a presbiterek megtárgyalták a számvizsgáló bizottság beszámolóját, majd az építési ügyekről esett szó. A református óvoda építése a terveknek megfelelően, rendben halad. Szavaztak a presbiterek Molnár Máté megválasztása esetén életbe lépő javadalmasításáról. A presbitérium elfogadta azt a határozati javaslatot is, amely értelmében A Békési Református Egyházközség

Presbitériuma a Lelkészek jogállásáról szóló 2013. évi I. Törvény 38. § szerint eljárva kezdeményezi Jánk Alexandra, Kicska László és Kicskáné Tomuczka Renáta, jelenlegi segédlelkészek 2021. december 1-jei hatállyal beosztott lelkészként történő kirendelését, miután mindhárójuk felszentelése 2021. október 30-án megtörtént. A presbitérium a Gazdasági Bizottság javaslata alapján a jelenleg érvényes díjlevéllel kívánja őket továbbra is alkalmazni, amiben eddig is a beosztott lelkésznek megállapított javadalom szerepelt.

Fontos döntéseket hozott az Igazgatótanács

Az intézményi kötelező maszkhasználat elrendeléséről, az első osztályfőnökök személyéről és a középiskolai ösztöndíjak elfogadásáról is döntöttek az intézmény Igazgatótanácsa legutóbbi, november 10-én tartott ülésén.

Az Igazgatótanács tagjai tájékoztatót kaptak az elmúlt hónapban történt intézményi osztálykirándulásokról, a városi középiskolai ösztöndíj nyerteseiről, valamint az elmúlt hetek iskolai eseményeiről. Döntés született arról, hogy az egykori gimnáziumi osztályok találkozóit szervezők két órára díjtanul vehetik igénybe az épületet, de a használatért – a takarítás és a berendelt technikai személyzet munkájának ellentételezéseként – adományt ajánlhatnak fel. A két órán túl minden megkezdett óráért 8000 Ft-ot kell fizetni bérleti díjként. Rábólintott az Igazgatótanács arra az előterjesztésre is, amely szerint a következő évi költségvetés kidolgozása

részeként felül kell vizsgálni az iskolai csoportlétszámokat és a technikai dolgozók létszámát. Ezen kívül továbbképzési és továbbtanulási stratégia kerül kidolgozásra. A következő tanévben a Petőfi utcán két, a Rákóczi utcán egy első évfolyamos osztályt tervez indítani az intézmény: az előbbi helyen Izsó Hunor és Balogh Csilla, az utóbbin Olasz Bernadett és Csonka Jánosné, az utóbbin Székely Edit és Piláné Varga Helén lesz az osztálytanító. A járványügyi helyzet kezeléseként november 15-től osztálytermen kívül mindenhol kötelező az intézményben a szájmaszk használata, valamint a kézfertőtlenítés, továbbá az intézménybe belépő látogatók is kötelesek maszkot viselni. A hétfői és pénteki reggeli áhítatokat online módszerrel oldják meg osztálytermi közösségekben. Az Igazgatótanács döntése alapján 12 középiskolai tanulót részesítenek ösztöndíjban.

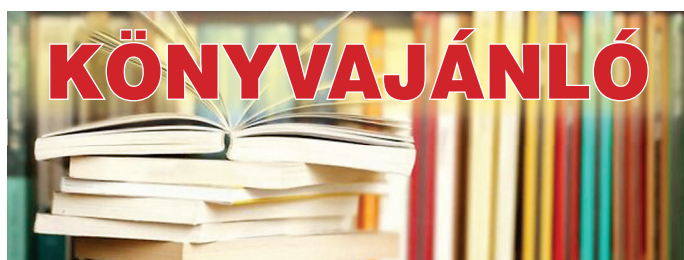
A gimnáziumban jártak az önkormányzati politikusok

A köznevelések sorában ezen a héten a református gimnáziumot keresték fel a Humán és Szociális Bizottság tagjai és a meghívott önkormányzati vezetők.

2021. november 11-én munkalátogatáson a Szegedi Kis István Református Gimnázium, Technikum Általános Iskola, Óvoda és Kollégium székhelyintézményét, a gimnázium épületét kereste fel a képviselő-testület Humán és Szociális Bizottsága. A szokásnak megfelelően a többi bizottság tagjai is meghívót kaptak, és szép számmal részt vettek az ülésen. Mucsi András bizottsági elnök hangsúlyozta, hogy az önkormányzat által korábban megtárgyalt intézményi beszámolókat jól kiegészítik a személyes tapasztalatok. A cél a találkozás és az ismerkedés volt az önkormányzat és az iskola vezetői között. Dr. Pataki Ágnes középiskolai intézményegység-vezető a középiskolai képzésről, az elmúlt évek változásairól tartott előadást a vendégeknek, majd

élénk eszmecsere bontakozott ki a vendégek és a vendéglátók között a köznevelés és az iskola aktuális kihívásairól, beleértve a járványhelyzetet.

Palatinus Pál igazgató szerkesztőségünknek elmondta: nagyon örült a látogatásnak, mert az elmúlt harminc évben nem volt még arra példa, hogy egyszerre ennyi városi vezető látogassa meg az intézményt. A látogatás azt bizonyítja, hogy a városi önkormányzat érdeklődik az iskola munkája iránt, és fontosnak tartja a középiskolai munka megismerését.

Lackfi János: #jóéjt puszi

Lackfi János, József Attila-díjas költő, író, műfordító, tanár. Számtalan díja mellett, idén Magyarország Babérkoszorúja kitüntetésben is részesítették. Már a cím is jelzésértékű, a költő hashtaggel látta el: #jóéjtpuszi, mellyel utal arra, hogy a fiatalabb nemzedéknek szánta. Éppen ezért sok olyan tipikus szófordulatot használ, amelyeket gyak-

ran ők használnak. Ahogy személyiségünk formálódik, úgy az Isten felé vezető útjaink is néha nehezebbé válnak. Talán éppen ezért lehet számukra (is) kulcsfontosságú ez az olvasmány, s így válik számukra is „fogyaszthatóbbá” Isten. Elgondolkodtató, vicces, ironikus, hittartalommal teli, válság idején, vagy csak úgy...adjunk magunknak, vagy ajándékozzunk másnak egy jóéjt puszit! A könyv a Harmat Kiadó gondozásában idén jelent meg, ára 3500 Ft.

Szeretettel ajánlom mindenkinek a fa alá!

Mucsiné Fodor Hajnalka

Angyalok az Ószövetségben

Voltaképpen, bár sokszor megjelennek angyalokról szóló leírások az Ószövetségben, mégsem tudunk róluk sok mindent elmondani. Teremtésükről sem találunk konkrét feljegyzést, bár utalások mentén következtethetünk teremtetett voltukra. Rögtön a teremtés összefoglalásaként ezt olvassuk: „Így készült el az ég és a föld

és azok minden serege.” (1Móz 2,1) Az embereknel magassabb pozíciót foglalnak el, amit az is alátámaszt, hogy nem korlátozza őket idő vagy tér. Ugyanakkor nem hibátlan lényekről van szó, mivel Isten még ezekben a mennyi lényekben is talál kivétnevalót. „Hiszen még szentjeiben sem bízhat, a menny sem elég tiszta a szemében.” (Jób 15,15) Egyes angyalokat név szerint ismerünk, pl.: Gábrriel, Mihály. Feltételezhetünk az angyalok között egyfajta hierarchiát, mivel Dániel könyvéből kiderül, egyes angyaloknak vannak titulusai, mint Mihálynak, aki vezérként jelenik meg: „de Mihály, az egyik legfőbb vezér segítségemre jött.” (Dán 10,13) Az ószövetségi beszámolók alapján a hírnök mennyi lények sokszor emberi alakban mutatkoztak, így csak később vált az emberek számára érzékelhetővé, hogy angyalokkal találkoztak. Amikor Ábrahámnál megjelentek a küldöttek, étellel kínálta őket, amit el is fogyasztottak (1Móz 18,8). Ugyanezt olvassuk a Lótnál megjelenő két angyallal kapcsolatban (1Móz 19,3). Az Ószövetség egyes részeiben feltűnően sokszor kerülnek említésre az angya-

lok. Ábrahám történetében hat alkalommal is találkozunk angyali követekkel. Minden esetben valamilyen nagy esemény előkészítésében van szerepük. Érdekes mégis, hogy bár többször olvasunk róluk, személyiségükről semmit sem tudunk. Minden esetben az üzenet közvetítésen van a hangsúly, nem a személyükön, bár nevük beszédes lehet. Mihály angyal nevének jelentése: ki olyan, mint Isten? Gábrriel nevének jelentése: Isten embere. A fogság utáni időszakban főleg Ezékiel, Dániel és Zakariás próféta esetében az angyali jelenések hangsúlyos apokaliptikus jelleget kapnak. A korábbi közvetítő küldöttekből már magyarázók és értelmezők lettek, ami a prófétai látomásoknál elengedhetetlen segítség volt. Erre a váltásra leginkább azért lehetett szükség, mert az ősatyák korától eltelt időszaktól fokozatosan nőtt a lelki távolság az ember és Isten között. Már kellett valaki, aki elmagyarázza és értelmezi az isteni víziókat. Dániel könyvében a két angyal, Gábrriel és Mihály úgy jelennek meg, mint egyfajta patrónusok, akik a nép védelmére kelnek.

Összességében elmondhatjuk, hogy bár többször találkozunk angyali jelenésekkel az Ószövetségben, és létezésükkel is tisztában vagyunk, mégsem kerültek református gondolkodásunk előterébe. Ennek elsődleges oka az lehet, hogy a küldötti szerepük nem vonatkoztatható el magától a küldöttől, Istentől. Egyedül a Szentháromság Isten méltó a dicsőítésre és imádásra.

Jánk Alexandra, református lelkész

Angyalok az Újszövetségben

Különös és nagyon izgalmas kérdéskört tár fel nekünk az újszövetség és az angyalok kapcsolatának kutatása. Azért írom ezt, mert mi magunk is az Újszövetség emberei vagyunk, így a következő gondolatsor valahol, valamilyen módon nem egy lezárt korszakra való visszatekintés, hanem ma is folyó, ma is élő megtapasztalásnak az esete. Így szeretnék írásom nagyobb részében kimondottan az írott újszövetségre koncentrálni, ezen belül is a Krisztus esemény körüli történésekre, hiszen karácsonyhoz közeledve mégiscsak ez tekinthető aktuálisnak.

Amikor az angyalok szerepéről, jelenlétéről kell gondolkodnunk az Újszövetség könyvei kapcsán, akkor elsősorban Jézus születésénél, illetve feltámadásánál kell keresnünk azt. Gábiel angyal juthat eszünkbe a karácsonyi történet kapcsán, amikor a fiatal Máriához küldi őt az Úr, hogy tolmácsolja neki a Megváltó születésének ígérését.

„A hatodik hónapban pedig Isten elküldte Gábiel angyalt Galilea egyik városába, Názáretbe egy szűzhez, aki a Dávid házából származó József jegyese volt. A szűznek pedig Mária volt a neve. És hozzálépve így szólt az angyal: Üdvöz légy, kegyelembe fogadott, az Úr veled van!” (Lk 1,27-28)

Egyébként Gábiel volt az, aki az evangélium előbb említett történetét megelőző lapjain Keresztelő János születésének hírmondója volt. „Ekkor megjelent neki az Úr angyala, és megállt az illatáldozati oltár mellett jobb felől. Amikor Zakariás meglátta, megrettent, és félelem szállta meg. De az angyal így szólt hozzá: Ne félj, Zakariás, meghallgatásra talált a te könyörgésed: feleséged, Erzsébet fiút szül neked, akit nevezz Jánosnak.” (Lk 1,11-13)

Visszatérve karácsonyhoz, angyalok adták hírül a pásztoroknak is Jézus születésének az eseményét. „Pásztorok tanyáztak azon a vidéken a szabad ég alatt, és örködtek éjszaka a nyájuk mellett. És az Úr angyala megjelent nekik, körülragyogta őket az Úr dicsősége, és nagy félelem vett erőt rajtuk. Az angyal pedig ezt mondta nekik: Ne féljete, mert íme, nagy örömet hirdetek nektek, amely az egész nép öröme lesz: üdvözítő született ma nektek, aki az Úr Krisztus, a Dávid városában.” (Lk 2,8-11)

Az Újszövetségben összesen 175 alkalommal van szó angyali működésről, ebből 21 alkalmat kivéve, mind az evangéliumokban és a Jelenések könyvében található. Általánosságban elmondható, hogy itt is, az Ószövetségből már megismert módon találkozhatunk az angyalokkal. Ők a mennyei világ különleges küldöttei, Isten követői, akik megjelenésükkel mindig valamilyen isteni üzenetet, valami fontos hírt készülnék átadni.

Az Újszövetséget vizsgálva, azért különleges ez a mennyei-földi kettősség, mert Jézusban alapjában véve a mennyei jött el közénk, bár isteni mivoltából adódik a tény, hogy megillette őt az angyalok kísérete.

Összegzésképpen az angyalok jelenléte az Újszövetségben nem tekinthető olyan nagy hatásúnak mint az Ószövetség lapjaiban. Jézus Krisztus megjelenése után egyszerűen már nem volt szükség arra, hogy angyalok közvetítsék Isten akaratát az embernek. Jézus tökéletesen megmutatta, élénk élte és megtanította, hogy mi Isten akarata az ember életében.

Mi is, mai keresztyének, az írott ígén keresztül, a Szentlélek Isten áldó munkája nyomán kapjuk meg a mindennapokhoz szükséges vezetést és útmutatást. Ugyanakkor ez nem jelenti azt, hogy Istennek ne lenne hatalmában angyali küldöttekkel közölni ma is akaratát.

Molnár Máté, református lelkész

Az angyalokról református szemmel

Az angyalokról sokféle képzetünk lehet, melyekre hatással vannak a filmek, az irodalom. Milyen lehet a kinézetük, milyen hatalommal bírnak, köztünk vannak-e láthatatlanul vagy sem? És még sok más téma felmerülhet bennünk.

Mind Luthernek, mind Kálvinnak élénk elképzelései voltak az angyalok

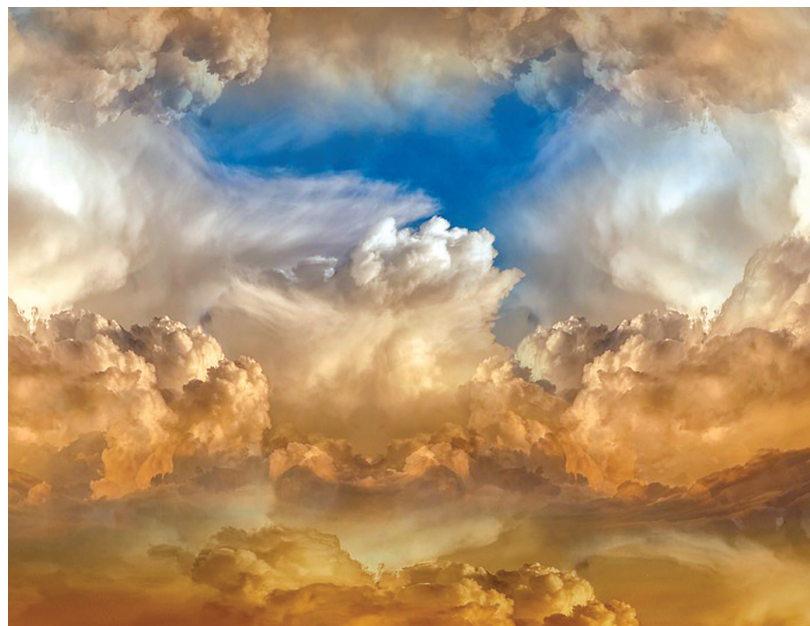
szolgálatáról, s különösen a Sátán jelenlétéről és hatalmáról. Utóbbi kihangsúlyozza a tényt, hogy isteni ellenőrzés alatt áll, s hogy bár néha az Isten eszköze, csakis a számára előírt határokon belül tevékenykedhet. A protestáns teológusok általában tisztán lelki lényeknek tekintették az angyalokat. Ami pedig a jó angyalok munkáját illeti, az általános vélemény szerint speciális feladatuk szolgálni az üdvösség örököseinek.

Leszögezhetjük a Szentírás alapján, hogy az angyalok Istennel ellentétben teremtett lények. Teremtésük ideje nem köthető ki határozottan, de mindenképpen a hetedik nap előtt lettek megteremtve. Lelki és testetlen lények. Lelki lények, nincs húsuk és csontjuk, nem házasodnak. A jó angyalokat kiválasztott angyaloknak nevezi az Ige az 1Tim5:21-ben. Hatalmas mennyiségű haszontalan spekuláció keletkezett az angyalok bukásának idejével és jellegével kapcsolatosan. A protestáns teológia azonban általában megelégedett annak ismeretével, hogy a jó angyalok megtartották eredeti állapotukat, s megerősítést nyertek a pozíciójukban, és most nem képesek vétkezni. A Biblia nem tartalmaz határozott információt az angyalok számát illetően, de nagyon világosan jelzi, hogy hatalmas sereget alkotnak. Sokszor nevezi őket az ég seregének, vagy Isten seregének, s ez a fogalom már maga is nagy számot sejtet.

Szolgálatuk tekintve van ún. közönséges szolgálatuk, mely Isten dicsőítése szüntelen. A Szentírás azt sejteti, hogy ezt hangos szóval teszik, mint Krisztus születésekor, bár nem vagyunk képesek fogalmat alkotni az angyaloknak e beszédjéről és énekéről. A bűnnek a világba való belépése óta ők el lettek küldve az üdvösség örököseinek szolgálatára. Ők örvendeznek egy bűnös megtérésének, őrzik a hívőket, óvják a kicsinyeket, jelen vannak az egyházban, és Ábrahám kebelébe viszik a hívőket. Az angyalok rendkívüli szolgálatát az ember bukása tette szükségessé, s fontos elemet alkot Isten speciális kijelentésében. Gyakorta közvetítik Isten speciális kijelentéseit, juttatják el áldásait az Ő népéhez, s hajtják végre az ítéleteket az Ő ellenségein. Tevékenységük a legszembetűnőbb az üdvtörténet nagy fordulópontjain, mint a pátriárkák napjaiban, a törvényadás idején, a babiloni fogság és a helyreállítás korában, valamint az Úr születésénél, feltámadásánál és felemeltetésénél. Mindez az Úr második eljövetelkor folytatódik.

Minden hittanbeli kérdés felvetődésénél a hitvallásainkhoz is nyúlhatunk reformátusként, melyek a Szentíráson alapulnak. A Második Helvét Hitvallás az angyalokról való tájékozódásunkban is segítségünkre van.

A hatodik fejezetben arra figyelmeztet bennünket, hogy az emberek által kiábrázolt (festmények, szobrok) angyalok előtt nem kell hódolnunk, térdet hajtbanunk. Inkább az isteni dolgokra és üdvösségükre figyelmezzünk, az Úr az evangélium hirdetését parancsolta, s nem azt, hogy fessünk, és képekkel oktassuk a tudatlanokat; sákramentumot is szerzett, de sehol sem rendelt el szobrokat. A hetedik fejezet harmadik bekezdése is ír az angyalokról: „Az összes teremtmény közül kiemelkednek az angyalok és az emberek. Az angyalokról a Szentírás kijelenti: [Az Úr] követi szelekké, és szolgáit a tűz lángjává teszi (Zsolt 104,4).26

Hasonlóképpen: Avagy ezek nem szolgáló lelkek-e mind? Azokért küldettek szolgálatra, akik örökölni fogják az üdvösséget (Zsid 1,14). Az ördögről pedig maga az Úr Jézus tesz tanúságot, mondván: Ez emberölő volt kezdettől fogva, és nem állt meg az igazságban, mert nincs benne igazság. Amikor hazugságot szól, a sajátjából szól; mert hazug és hazugság atyja ő (Jn 8,44). Tanítjuk tehát, hogy az angyalok közül egyesek engedelmesek maradtak, és Isten és az emberek hűséges szolgálatára rendeltettek, mások viszont önnön hibájukból elbuktak, romlásba süllyedtek, és ellenségei lettek minden jónak és a hívőknek is stb.”

Reménység szerint a fentiek alapján tisztult a képünk az angyalokról református szemmel nézve őket, s ha legközelebb olvasunk vagy hallunk róluk a Szentírásból, akkor átfogóbb előismeretünk lesz e mennyei lényekről.

Kicska László Miklós, református lelkész
forrás: Louis Berkhof: Rendszeres teológia,
Második Helvét Hitvallás

Hit

Advent első vasárnapján az adventi koszorú gyertyája a hitet jelképezi. Hit. Egyszerű szó, de sokféle tartalma lehet, mely emberként változhat. Hihet az ember a legkülönbébb dolgokban. Emberben, tárgyban, eszmékben, célok elérésében és még folytathatnánk a sort.

Volt egy ember nagyon régen. Egyszer kapott egy megkeresést, hogy fogja mindenét, családját és települjön át egy idegen helyre. Az emberünk engedelmeskedett a Megkeresőnek, elindult. Útközben sokszor próbára lett téve, ő is és a felesége is, de mindvégig kitartottak. Egy dolog miatt voltak szomorúak, nem volt még utódjuk. A Megkereső megígérte nekik, hogy egyszer ez a vágyuk is

teljesülni fog, s mikor már egészen idősek voltak, csodálatos módon fiúk születtek. Ám, nem lehetett teljes az örömük. Azt mondta a Megkereső, hogy fel kell áldoznia a gyermeket. Elkeseredetten el is indult, hogy teljesítse, hiszen nagyon bízott és hitt abban, hogy a Megkereső jobban tud mindent. A Megkereső látta az emberünk nagy hitét és bizalmát, így mégsem kellett feláldoznia a fiát.

Lehet ismerős, a Megkereső Isten nagy történetében találjuk meg ezt, mely Ábrahámról és Izsákról szól.

Van egy másik Apa is, aki hasonlóan tett. Ő véghez is vitte Fia feláldozását. Ő a mi mennyei Atyánk, aki érted is adta az Egyszülött Fiát, hogy örök életed legyen! Hiszed-e ezt?

Kicska László Miklós, református lelkész

Remény

Még nagyon kicsi voltam, mikor először láttam egy barátnőmnél egy képes könyvet Kínáról. Annyira lenyűgözött, hogy kölcsön is kértem és folyton azt lapozgattam, ámulattal olvastam. Annyira hihetetlen volt számomra, hogy van egy teljesen másfajta kultúra a miénktől, ami ennyire színes, és oly-

annyira különbözik mindentől, amit ismertem addig. Attól a naptól fogva minden vágyam az volt, hogy elutazhassak a világ másik pontjára és megtapasztaljam ezt a „másik világot”. Akármilyen lehetetlennek tűnt is mindez, éveken keresztül volt bennem egy olthatatlan remény, hogy egyszer valósággá válik. Végül ez a pillanat 25 éves koromban jött el, mikor is teljesen véletlenül jött a lehetőség, hogy tanulmányi célból egy évet tölthessek Dél-Koreában. Alig tudtam felfogni, hogy a hosszú évekig dédelgetett reményem valósággá vált.

Jézus születése előtt 700 évvel Ézsaiás próféta által Isten megígérte, hogy megszületik a Megváltó, Izrael és az egész világ megmentője, akit Immánuelnek neveznek majd. (Ézs 7,14) Izrael népe nem tudta mikor és pontosan hogyan is jön majd el ez a nap, de évszázadokig remélték, élő, olthatatlan reménnyel, hogy eljön a Messiás. Történelmi tény, hogy Jézus valóban itt volt közöttünk és mi keresztyének hittel valljuk, hogy Isten ígérete beteljesült. Miért kellett olyan sok éven keresztül várni hát? Isten bizonyosan felhasználta a várakozás idejét, hogy munkálkodjon Izrael szívében!

Kedves Testvérem, mi az, amire most így reménykedsz az életedben? Talán bosszankodsz, mert Isten még nem adta meg neked... Állj meg csendességben és imádságban gondolkodj el, vajon mire használja Isten a várakozásod idejét!

Kicskáné Tomucza Renáta, református lelkész

Adventi öröm

Egy régi mondás szerint a megosztott fájdalom fél fájdalom, a megosztott öröm azonban kettős öröm. „Örüljete az Úrban mindenkor! Ismét mondom: örüljete!” – szólít fel Pál apostol a Filippi levélben. Igazi lelki öröme hívás hangzik tőle, amely az adventi időszakban csak még erősebb üzenettel bír. Az utóbbi időben sokan érezhették, hogy a bizonytalanság félelemmel és örömtelenséggel társult. Félelem a vírustól, szeretettünk megbetegedésétől, a gyógyulás esetleges szövődményeitől. Sokan érezhették, hogy a magány, a betegség örömtelenséget szül. Azonban azt is látnunk kell, hogy sokféle örömkíséret tanúi vagyunk ebben a világban. Határoljuk el adventben az evangéliumi öröm biblikus fogalmát a többi öröm érzéstől. Ez az öröm nem valamilyen világ nyújtotta időben behatárolt öröm, sokkal inkább állandó forrás. Örüljünk mindenkor! – hangsúlyozza Pál apostol. Vagyis ez az öröm független minden külső

körülménytől. Ez az öröm nem csak akkor határoz meg minket, amikor valóban van okunk a boldogságra, hanem akkor is, amikor úgy érezzük a körülmények kiszolgáltatottjai vagyunk. Gyökössy Endre ezt az örömet „mégis örömmek” nevezte, mert a kereszt hordozása közben is tudunk örülni, amikor külsőleg semmi okunk nem lenne rá. Advent csendjében megérthetjük azonban, hogy az öröm nem a külső körülményekből táplálkozik, hanem a megváltó kegyelemből. Adventi várakozásunk legyen valódi, állandó és együttes öröm. Figyeljünk a felszólításban a többes számra: Örüljete! Nincs magányos öröm, mert a valódi öröm Krisztushoz kötött. Engedjük, hogy örömről túlsorduljon rajtunk mások felé, ne tartogassuk magunknak. A valódi, állandó öröm a Jézus Krisztussal való közösségből fakad, ezért áldott közösséget teremtet. Az úr együtt is megtart bennünket ebben az örömben, őszinte szeretettel utánanyúlva azoknak, akik megfáradtak az ünnep előtt.

Jánk Alexandra, református lelkész

A szeretet

Szeretet. Egy szó, amely hihetetlen gazdag tartalommal bír. Egy szó, amely pont ezen tartalmi gazdagsága miatt a ma embere számára egyre kisebb súllyal kerül bele a hétköznapi szóhasználatba. Mert sok mindent szeretünk. Szeretjük a családjunkat, szeretjük a háziállatunkat, van aki bizonyos ételeket szeret, és vannak szeretett zenéink is. Ugyanakkor könnyedén tudjuk mondani bármire azt is, hogy egyszerűen nem szeretem. Elcsépelt és súlytalanná vált nyelvünkben a szeretet fogalma.

A bibliai görög nyelvben több szó használatos a szeretetre. Külön kifejezés van a felebaráti szeretetre „philia”, a házastársak közötti szeretetre „erosz”, valamint az önzetlen, Isten és ember közötti szeretetre is. Ez utóbbi az „agapé”, ami ebben az igazságban, amely címként szerepel, szintén használatos.

A Biblia azt mondja, hogy Isten maga a szeretet. Úgy hiszem, ez a legnagyobb, a legfontosabb, a leginkább hálára okot adó tulajdonsága Mindenhatónak. Szeretetéből fakad a teremtés, a mindennap megtapasztalható gondviselés. Jusszon eszünkbe a Biblia központi üzenete is - „Mert úgy szerette Isten a világot, hogy engesztelt Fiát adta, hogy aki hisz őbenne, el ne vesszen, hanem örök élete legyen.” (Jn 3,16) - melyben leginkább megmutatkozik az igazi, tökéletes Isteni szeretet.

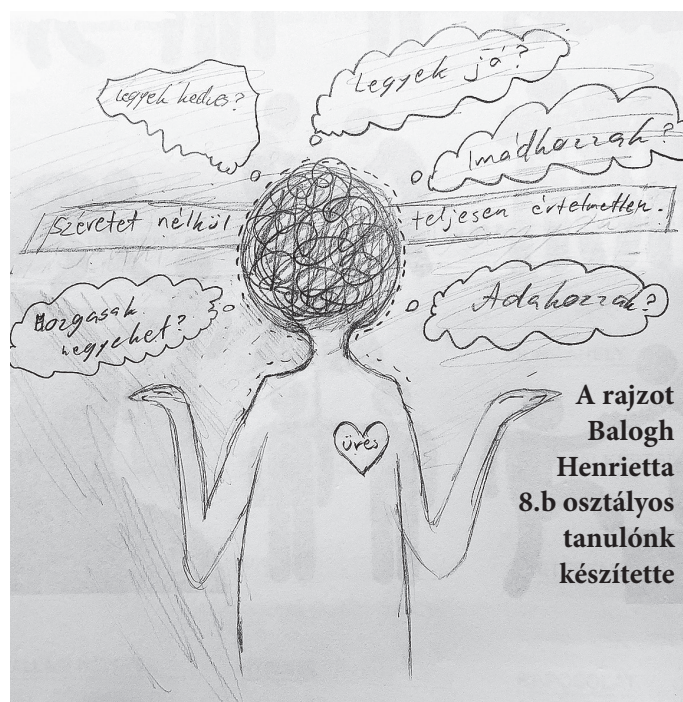
A megváltásunk kezdő akkordja Krisztus születése, emberre léte. Ezért adhatunk hálát karácsonykor. Tudnunk kell, hogy Isten szeretete nem egyirányú. Krisztus földi élete, működése, halála és feltámadása azért történt, hogy megmutassa nekünk, mit jelent szeretni. Nem a szó hétköznapi, hanem bibliai értelmében. Nekünk pedig azóta Istentől kapott feladatunk, hogy szeressünk és ezáltal szeretve legyünk. Ez az alapja mindennek. Cseri Kálmán mondta egyszer, hogy a hit-remény-szeretet hár-

massága pont fordítva értendő a nem keresztyén világ felé. Nekünk, Istent követni kívánó embereknek a sorrend adott. Ha megkapom a hit ajándékát, ebből következik az a reménység, hogy hitem alapjait, Isten ígéreteit magaménak tudhatom ebben a földi létben és ezután is. Végül ez szüli meg a szeretetet. Azt a szeretetet, amely nem öncélú, nem a maga hasznát kereső, hanem önzetlenül, a másikat mindig előtérbe helyező „agapé” szeretetet.

A külvilág szemében pontosan ez az „agapé” szeretet az, ami először feltűnik. Ez szüli meg a világi emberben azt a fajta reménységet, ami válaszára készíti az őt kereső Isten iránt.

A szeretet tehát az első, amit észrevesznek rajtunk, bár ugyanaz igaz ennek hiányára is. Kérjük Istentől az „agapé” szeretetet, hogy ezáltal épülhessen életünk, családjunk és gyülekezetünk.

Molnár Máté, református lelkész

**A rajzot
Balogh
Henrietta
8.b osztályos
tanulónk
készítette**

A BIBLIAI KÖNYVEK ELÉ

Máté evangéliuma

A Református Bibliaolvasó Kalauz szerint az adventi időszakban kezdjük el olvasni Máté evangéliumát, amely sok érdekes adattal egészíti ki az Úr Jézusról alkotott képünket. Ennek jellegzetességeit szeretném röviden bemutatni.

Máté evangéliuma az Újszövetség első irata. Egyfajta átmenetet képez az Ószövetség és az Újszövetség között, amely a speciális sajátosságaiból következik. Az első evangélium szándéka az volt, hogy Jézust mint az Ószövetség megígért megváltóját, a Messiást mutassa be. Lényegében csak egyetlen evangélium létezik: Jézus Krisztus és különösen a megváltás története, de a Szentírás ennek négy leírt formáját tárja elénk. Az alapos olvasó számára minden bizonynyal feltűnik, hogy az első három irat (Mt, Mk, Lk) nagyon hasonlóak a témákat, azok bemutatását tekintve. A kutatás ezzel kapcsolatos tétele a szinoptikus kérdés. Valószínűleg Márk evangéliuma volt az első leírt evangélium, mellett pedig létezett Jézus beszédeinek egy gyűjteménye, amit felhasználott a másik két evangélista, akik ráadásul még saját gyűjtést is végeztek. Ezért mondjuk, hogy alapjában véve

Máté evangélista ábrázolása egy nyolcadik századi angol krónikában

hasonlítanak egymásra az szinoptikus evangéliumok, de mégis vannak eltérések is.

Máté evangéliumának írója nem nevezi meg magát a könyvben, de az egyházi hagyomány Jézus tanítványát tartja annak. Kr. u. 130 körül Papias már azt írta, hogy Máté a szerző, akit Jézus a vámasztal mellől hívott el.

Márk és Lukács Lévinek nevezi. A megoldás az lehet, hogy Lévi a zsidó, Máté a keresztyén neve lehetett ugyanannak a személynek. Az első század végén keletkezett Didaché és Barnabás levele már idézi, tehát ekkor már létezett. Valószínűleg 60 és 80 között keletkezett.

Máté a zsidóknak írta az evangéliumát, az zsidókeresztyén környezetben keletkezett. Hogy görög vagy arámi volt az eredeti nyelve, azt nem tudjuk pontosan eldönteni. A címzeteknek úgy mutatja be Jézust, mint a megígért Messiást, aki Dávid királyi családja sarja és Ábrahám leszármazottja. Ezért van az elején a nemzetségtáblázat. Jézus egyetemes jelentőségét is hangsúlyozza, valamint bizonyos pontokon a zsidókat vádolja. Vannak benne bőven zsidó szokások, kifejezések, földrajzi nevek, amelyeket nem magyarázgat az evangélium, hiszen az olvasók számára ezek ismertek voltak. Máté be akarja mutatni, hogy a Názáreti Jézus a zsidók számára megígért Messiás, valamint hogy az Ószövetség egyenes folytatása az Újszövetség. Az a szándék is vezeti Mátét, hogy a nemzedékének téves judaista Messiás-várását és az Isten országáról szóló hibás vélekedést helyreigazítsa.

Az evangélium felépítése: tíz nagyobb egységet állapíthatunk meg: Jézus születése (1-2. fejezet), Jézus fellépése (3-4), Hegyi Beszéd (5-7), Jézus csodatételei (8-9), Jézus Krisztus evangéliumának terjeszkedése (10-13), Jézus útjai Galileában és környékén (14-18), Jézus útja Galileából Jeruzsálembe (19-20), Jézus Jeruzsálemben (21-25), Jézus szenvedése és halála (26-27), Jézus feltámadása (28).

Az evangélium jellegzetes vonásai közé tartozik, hogy Jézust, mint királyt mutatja be nekünk. Mindenek előtt a származása királyi, a júdai királyi dinasztia családfájába illeszkedik. Jézus nagy beszédeit is megőrizte (Hegyi beszéd, a 12 tanítványnak mondott utasítások, a hét példázat a mennyek országáról, a nagyság és a megbocsátás jelentősége, az Olajfák hegyén elmondott beszéd). A Mt 16,13-20-ban az ekklesiáról, az egyházzal van kifejtve mint tanítás. Máté 12 helyen utal arra is, hogy az evangéliumban beteljesednek az ószövetségi prófécia. Hangsúly kerül itt Jézusnak a törvényhez való viszonyára is. Máté őrizte meg legjobban Jézusnak a törvény érvényességéről szóló szavait.

Mucsi András, teológus-vallástanár

Új énekeskönyvünk van

Az új énekeskönyvünk előszavának a szerkesztett változatát közöljük.

Az éneklés az istentisztelet szerves alkotórésze, amely a gyülekezet Istennek szóló válasza, énekelt imádsága. Kálvin az éneklést egyenesen a közös imádság ünnepélyes formájának nevezte. A gyülekezeti éneklés nemcsak saját gyülekezetünkkel való kapcsolatunkat erősíti, hanem különösen is alkalmas arra, hogy Krisztus egyházának téren és időn felül álló egységét is megéreztesse velünk. Az énekben nemcsak a jelen levő közösség, hanem a teljes egyház korokon és határokon átívelő, hitvalló hangja szólalhat meg. Dallam és ritmus rendezettsége kiemeli az énekelt imádságot a mindennapokból, megadja ünnepélyességét. A zsoltáros kegyesség – Kálvin munkásságának köszönhetően az ún. genfi zsoltárok révén – a református identitástudat részévé vált, amely azt a teológiai üzenetet hordozza, hogy a zsoltárok mindenkori értékmérői a református gyülekezeti imádságnak és éneklésnek. Az egyéni hangú énekek nagyrészt a reformáció századát követően keletkeztek, és elsősorban magánhasználatra íródtak.

Az 1948-as énekeskönyv előszava szerint ez volt az „az első szeretettől” való elhajlás (Jel 2,4), melyet 1948-ban mintegy száz, korábban elhagyott, teológiailag és zeneileg egyaránt értékes dicséret visszaemelésével igyekeztek helyrehozni. Ezt a helyes törekvést erősítjük most tovább, amikor megújító munkánk során, az 1948-as énekeskönyv anyagát nagyrészt megőrizve, azt jó arányérzékkel bővítjük további értékes dicsérekkel. Református énekeskönyvünk megújításának érdemi munkája 1989 után indulhatott el. Első lépésként a Doktorok Kollégiuma Himnológiai Szekciójára és a Református Egyházzenészek Munkaközösségének szervezésében, több mint harminc munkatárs közreműködésével jelent meg 1995-ben az Ó és Új című, 111 éneket tartalmazó kiadvány. Egy évvel később készült el az 1996-os világtalálkozóra a Magyar Református Tanácskozó Zsinat énekeskönyve, amely a Kárpát-medence egyes részegyháza-inak gyülekezeti éneklésében előrelépést biztosított. A Magyarországi Református Egyház Zsinata 2009 végén határozott arról, hogy kezdődjön el az énekeskönyv megújítása, és 2010 elején megalakult az MRE Énekeskönyvi Bizottsága. Pár hónappal később a Generális Konvent részegyházainak képviselői is bekapcsolódhattak a bizottság munkájába, azzal a céllal, hogy a megújuló énekeskönyv majd az egész magyar reformátusság szolgálatára legyen.

Új énekeskönyvünk megújult tartalommal és megújult beosztással kívánja segíteni istentiszteleteinken az éneklés liturgikus funkcióját, az adott istentisztelet rendjének és az egyházi év ünnepi időszakainak megélését. Ezért rendeztük egyházi énekeinket három nagy fejezetbe. Az első fejezetbe kerültek a Zsoltárok mint az Isten ígéjéhez legközelebb álló énekes imádságok. Ez a fejezet a genfi psalterium

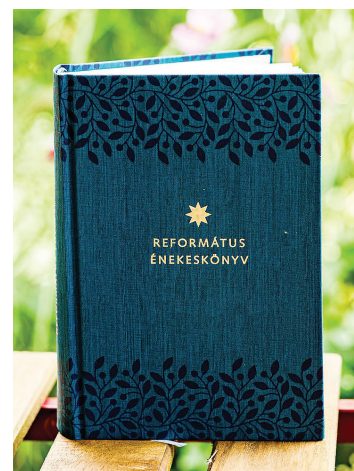
150 tételével indul, amit a hazai reformációt alapvetően meghatározó zsoltárdicsérek csoportja követ. A Dicsérek alkotják énekeskönyvünk második nagy fejezetét, egyben gerincét, mely az istentisztelethez kötődő általános témájú, az ünnepeken, ünnepi időszakokon kívül eső kezdő-, fő- és záróénekekkel kezdődik. A Hitünk alapjai címet kapott következő egység a két sákramentumhoz kapcsolódó énekek mellett egyéb alapvető hitigazságokhoz és szentírási helyekhez kapcsolódó énekek gyűjtőfejezete. Az énekeskönyv legnagyobb fejezete Az egyházi év énekeit tartalmazza. Ez a csoportosítás hangsúlyt helyez a nagyobb ünnepek mellett az azokat körülölelő ünnepi időszakokra is. Külön említést érdemel a Jézus Krisztus megváltó munkáját középpontba helyező Vízkereszt ideje, valamint az utolsó, Keresztyén reménység című egység, amelyben a temetési énekek mellé rendeztük a feltámadásra és az örök élet reménységére vonatkozó énekeket. A Dicsérek zárófejezete a Napi énekek, amely reggeli és esti énekeken túl néhány asztali áldást is tartalmaz. Új énekeskönyvünk harmadik fejezetében az egyéni hangú lelki énekek kaptak helyet. Míg a zsoltárok és dicsérek elsősorban az istentiszteletre valók, a Bibliaköri énekek című harmadik fejezet a különböző közösségi csoportok alkalmain használatos énekek gyűjteménye tematikus elrendezésben, öt alcsoportban: Könyörgés – Bizalom Istenben – Hitvallás, hála – Keresztyén élet – Áldás.

Hetven év telt el 1948 óta, ami az éneklés változásait tekintve nagyon hosszú idő. Az a reménységünk, hogy okulni fog egyházunk ennek a korszaknak a vitáiból és az énekeskönyvvel kapcsolatos hiányérzetből. Az énekcsoportokra osztott számozással, amely az énekanyag további bővítésére hív, azt szeretnénk ösztönözni, hogy az énekeskönyv ügyének gondozása, a használat közben megmutatkozó további alakítás ne válasson olyan hosszú ideig magára, mint ahogyan az most történt. Legyen ez az új énekeskönyv Isten eszköze egyházunk és gyülekezeteink megújulásában! „Krisztus beszéde lakjék bennetek gazdagon úgy, hogy tanítsatok egymást teljes bölcsességgel, és intsetek egymást zsoltárokkal, dicsérekkel, lelki énekekkel; hálaadással énekeljétek szívetekben Istennek. Amit pedig szóltok vagy tesztek, mind az Úr Jézus nevében tegyétek, hálát adva az Atya Istennek őáltala.” (Kol 3,16–17)

Budapest, 2020 adventjén

A Generális Konvent Liturgiai és Himnológiai Bizottsága képviselőtében

Fekete Károly püspök, a bizottság elnöke
Bódis Tamás egyházzenei vezető, a bizottság titkára

Békés díszpolgára lett a presbiterünk

Békés város képviselő-testülete ebben az évben a Békés város díszpolgára címet Izsó Gábornak, városunk egykori polgármesterének és egyházközségünk presbiterének adta. Az alábbiakban a képviselő-testületi ünnepi ülésen felolvasott méltatását közöljük.

Minden emberi közösséget, éppúgy, mint egy családot vagy akár egy nemzetet a közösen vallott értékek, a közösen megélt élmények és tanulságok tesznek tartalmassá, gazdaggá. Békés városában egy ilyen erős, széles körű összefogáson alapuló közösség meghatározó alakja Izsó Gábor. Személyisége, munkabírása által alkalmas arra, hogy példaképként tekintsünk reá, hiszen az elmúlt évtizedek alatt sikerült bizonyítania, hogy a keresztény-konzervatív értékrend mentén haladva valódi közösségek, baráti kapcsolatok és tartalmas, előre mutató munkakapcsolatok épülhetnek.

Izsó Gábor 1951. augusztus 28-án született Békéscsabán. Iskoláit szülővárosában majd a szegedi Juhász Gyula Tanárképző Főiskolán végezte, ahol testnevelés-földrajz szakos tanári oklevelet szerzett. Ezt követően mint sportvezető, diplomát szerzett a Testnevelési Főiskolán, majd a Műszaki Egyetemen közoktatás vezetői szakon is oklevelet szerzett. Közéleti tevékenységét már a főiskolai évei alatt elkezdte, amikor társaival megszervezte a békési kajak-kenu klubot, lefektetve a sportág alapjait a városban. Nevéhez fűződik az úszásoktatás, a síoktatás bevezetése Békés városában, valamint az általános iskolai testnevelés tagozat megszervezése is. Személyéhez kötődik a Békés megyei vízitúra mozgalom elindítása, a megye bekapcsolása az országos vízitúra hálózatba – ezt erősítette a 2007-ben útjára bocsájtott „Egy hajóban evezünk” vízitúra, valamint a békéscsabai női tornasport legsikeresebb időszaka is, melynek szakmai vezetését 12 éven keresztül látta el. Ebben az időszakban lett olimpiai bajnok Ónodi Henrietta.

A rendszerváltással párhuzamosan a sport területén túl aktívabb társadalmi szerepvállalásra törekedett, így személye hamar összeforrt a békési polgári közélettel. 1994-től kezdve a békési önkormányzat képviselője, illetve 2006-tól 2019-ig polgármesterként szolgálta a város és a választókerület polgári értékrendjét. 2006 és 2010 között a Békés megyei képviselő-testület tagjaként, az oktatási bizottság alelnökeként dolgozott. Megalapítója a Békési Fürdőért Közalapítványnak, az itt végzett aktív munkája is nagymértékben hozzájárult a békési fürdő és uszoda látványos fejlődéséhez, mely mind a mai napig fontos része a békési és a

környékbeli lakosság egészségtudatos életének. Alapítója és jelenleg tiszteletbeli elnöke a Békési Önkormányzati Tűzoltóságnak éppúgy, mint a Békési Kajak-Kenu Szakosztálynak. A Békési Szociális és Gazdasági Szövetkezet elnöke. Aktív tagja a Békési Polgárőr Egyesületnek és a Békési Városvédő és Szépítő Egyesületnek valamint az Ausztráliai és Békési Polgárok Egyesületének. A Nefelejcs Hagyományörző Egyesület tiszteletbeli tagja, református presbiter. Mind a választókkal történő folyamatos kapcsolattartás, mind a társadalmi értékrend továbbadását, megújítását szolgáló célok, a polgári értékrend átadása terén személyes példával és aktív

közreműködéssel vett részt a város és térsége életében.

Rendszeres támogatója és résztvevője volt valamennyi önkormányzati választási és országgyűlési választási kampánynak, ahol polgármesterként éppúgy, mint utcai aktivistaként kiállt közösen vállalt értékeink, mindvégig hittal képviselt világnézete mellett. Személye és véleménye meghatározó társadalom és közösségformáló tényezővé vált Békésen, munkásságát a megyében is ismerik, elismerik. Polgármesteri időszakát több önálló és közösségi kezdeményezéssel gazdagította, kiemelt jelentőséget tulajdonítva a helyben működő civil szervezeteknek.

Nevéhez fűződik többek között a Hét Krajcár Gyermekekért Program elindítása, mely teljes mértékben közadakozásból valósult meg és a városban élő hátrányos helyzetű családok étkeztetésében, támogatásában nyújt kiemelt segítséget mind a mai napig, jelenleg az egyesület elnökeként tevékenykedik. Kiemelt figyelmet fordít a város és környezetének tisztaságára, az ezt célzó társadalmi események, takarítások, virágosítás kezdeményezője és aktív résztvevője. Ezen tevékenysége kapcsán a város többször is országos elismerésben részesült. Szintén megyei szintű értéket képvisel az irányú munkássága, mely a Magyar Örökség Díjas Békés-tarhosi Énekiskola hagyományainak fenntartását célozza. Ezt a tevékenységét, valamint a város és a térség fejlesztéséért végzett sokéves, eredményes és közösségformáló munkáját a Magyar Köztársaság Elnöke 2018-ban a Magyar Érdemrend Lovagkereszt polgári tagozat elismeréssel, Békés Megyei Önkormányzat közgyűlése pedig a Polgárokért díj adományozásával köszönte meg.

Jelenleg, immár nyugdíjasként is aktív társadalmi életet él, részt vesz városunk fejlesztésében, tapasztalataival, ötleteivel és töretlen optimizmusával továbbra is Békés fejlesztésén munkálkodik. Pályája, életszemlélete, elveihez való következetes és építő jellegű ragaszkodása személyét olyan példaképpé teszi, mely alapján méltán viselheti a Békés város díszpolgára kitüntető címet.

Az égő csipkebokor

„Mózes pedig apósának, Jetrónak, Midján papjának juhait legeltette. Egyszer a juhokat a pusztán túlra terelte, és eljutott az Isten hegyéhez, a Hórebhez. Ott megjelent neki az Úr angyala, tűz lángjában, egy csipkebokor közepéből. Láttá ugyanis, hogy a csipkebokor

tűzben ég, de mégsem ég el a csipkebokor. Akkor Mózes ezt mondta magában: odamegyek, és megnézem ezt a nagy csodát: miért nem ég el a csipkebokor? Amikor az Úr látta, hogy odamegy megnézni, megszólította őt Isten a csipkebokor közepéből: Mózes, Mózes. Ő pedig

így felelt: Itt vagyok!” (2Móz 3,2-5) A vadon élő cserjék közül nem sokat említ a Biblia, pedig fontos szerepet töltöttek be egy-egy bibliai történetben. Ez a nevezetes cserjefaj, a csipkebokor pl. főszereplővé lépett elő az üdvtörténetben, és így vált talán legismertebb növénné a Bibliában. A sorsdöntő jelenet az, amikor Isten kilép a megismerhetetlenségből, és személyesen szólítja meg és állítja szolgálatba az akkor már 80 éves Mózeszt. Egyébként a történetben szereplő növény sok fejtörést okoz a Bibliát tanulmányozó botanikusoknak is. A tűzben el nem égő cserje csak a magyar fordításban csipkebokor. Az eredeti héber szövegben szereplő túskebokor jelentésű héber kifejezés (seneh) alapján a kutatók több növényt feltételeznek. Az Ószövetségnek az ókorban elterjedt görög fordításában, a Septuagintában is egy bokor alapjelentésű szó áll. A héber szó ráillik a vérvörös szederre, amit a Sinai-hegy lábánál levő Szent Katalin-kolostorban nevelnek, és tüskés volta, valamint pirosuló virágai miatt ezzel a növénnel azonosítják a lángoló bokrot. Másik elgondolás szerint egy ugyanilyen élénkpiros virágú akácafakíra is gondolnak. Akármilyen is legyen az igazság, nem a növény, hanem az ott és itt megszólaló Istenen van a hangsúly. A Sinai-hegy tövében ma a híres Szt. Katalin-kolostor áll, ahol számos híres kéziratot találtak meg. A kolostort Helena római császárnő azon a helyen alapította, ahol a hagyomány szerint a csipkebokor állt.

Csipkebogyólekváros-csokoládés ünnepi desszert

Hozzávalók:

A tésztához

- 150 g. liszt
- 75 g. porcukor
- 7 g. cukor
- 150 g. vaj
- 150 g. étcsokoládé

- 6 db egész tojás
- 1 csomag vaníliás cukor
- 200 g. csipkebogyólekvár.

Bevonáshoz:

- 200 g. étcsokoládé

Elkészítése:

A vajat a porcukorral habosra keverjük, amíg habosodik, addig felolvasztjuk a csokoládét. A tojásokat válasszuk külön. A tojássárgáját egyesével a kihabosított vajhoz adjuk, majd belecsorgatjuk a felolvasztott csokoládét. A legkisebb fokozaton tovább keverjük. A tojásfehérjét a cukorral és a vaníliás cukorral együtt kemény habbá verjük, ezután óvatos mozdulatokkal összekeverjük a tojássárgás keverékkel. Ezt követően a lisztet és a sütőport is belekeverjük. A tésztát egy kivajazott formában előmelegített 180 fokokos sütőben 40–45 perc alatt készre sütjük. Sütés után hagyjuk teljesen kihűlni. Úgy vágjuk ketté a tésztát, hogy kb. 2–2,5 cm-es lapokat kapjunk. Az egyik felére habzsák segítségével a lekvárból

töltünk, majd ráhelyezzük a lap másik felét. Egy éjszakán át hagyjuk dermedni. Másnap a felolvasztott csokoládéval lecsurgatjuk a tetejét. Ne vonjuk be teljesen, sokkal mutatósabb, ha kilátszódik a szép piros lekvár.

Jó étvágyat kíván a rovat házigazdája:

Mucsiné Fodor Hajnalka, cukrászmester

A harangszó története

A lapunk címe: Békési Harangszó. A szép békési református templom tornyában négy harang lakik, hangjukat akár ezer közül is felismeri a békési ember. De vajon miért harangozunk? Ebben a cikkben a harangozás történetének jártam utána.

565 éve, 1456. június 29-én rendelte el III. Callixtus pápa a déli harangozást a templomokban, a Nándorfehérvár elleni török támadás kivédésére irányuló könyörgésként. A nándorfehérvári diadal több mint fél évszázadra visszavetette az oszmán terjeszkedést. Az örömhír Európa számos városába a pápai imabullával egy időben, sőt nagyon sok helyre azt megelőzve érkezett meg. Így előfordult, hogy a harangokat a győzelem hírére kongatták meg és a déli harangszó egybeforrt a nándorfehérvári csatával.

A pápa augusztus 6-án értesült a diadalról, és aznapra kihirdette az egyház új ünnepét: Jézus színeváltozását. II. „Hódító” Mohamed szultán Konstantinápoly 1453-as bevételét után ismét Európa felé fordult. A török uralkodó 1456 májusában százezres haddal indult a Magyar Királyság kulcsának tartott, az ország belseje felé felvonulási útvonalat biztosító Nándorfehérvár (a mai Belgrád) ellen. A hírre a Borgia családból származó III. Callixtus pápa, aki 1455 áprilisában lett a katolikus egyház feje, keresztes

hadjáratot hirdetett. A pápa 1456. június 29-én, Szent Péter és Pál apostolok ünnepén adta ki "Cum hiis superioribus annis" kezdetű imabulláját, amely az egész keresztény világ számára elrendelte, hogy imádkozzon a keresztes seregek győzelméért. Érdekesség, hogy a bulla eljutott Mainzba is, ahol Gutenberg német és latin nyelven is kinyomtatta. A bulla többek között azt is elrendelte, hogy naponta háromszor, azaz nem csak reggel és este, hanem délben is harangozzanak, hogy a hívők a törökök ellen harcolókért imádkozhassanak. Korábban volt rá példa, hogy bizonyos egyházmegyékben pénteken délben megkonduljanak a harangok, de ez a szokás Jézus szenvedésére emlékeztetett, és a mai péntek három órai harangozás előképének tekinthet.

A keresztyén vidékeken eltérő harangozási szokások alakultak ki. Hajnali 5, 6, vagy 7 órakor megszólaló harangszó, amely legfőképpen falvakban és vidéki városokban jellemző. Faluhelyen és sok kisvárosban is ez ébresztette és ébreszti ma is a mezőre induló embereket. Budapesten és a nagyobb városokban ez a szokás kihalófélben van. A hajnali harangszó sok helyen erős ellenállást, tiltakozást, perlekedést vált ki a templom környékén lakók körében, így némely templomban elmarad.

A déli harangozás célja a török támadások elleni imádság volt. Az 1490-es években ismét támadásnak indulnak a török csapatok. 1500-ban VI. Sándor pápa rendelte el ismét a délidőben történő harangozást, hogy a török elleni harcok sikeréért imádkozzanak az emberek, ekkor került ennek időpontja déli 12 órára. Ez a gyakorlat szokássá vált mindmáig. Természetesen ez a tény nem jelenti azt, hogy szakítani kell az évszázados hagyományokkal. A déli harangszó továbbra is emlékeztessen bennünket a Nándorfehérvári diadalra és magyar hazánkra, Magyarország jövőjéért való imádságra. A római katolikus egyházban minden plébánia legalább egy templomában kötelező harangozni délben. A református és evangélikus harangok csak abban az esetben szólnak délben, ha a gyülekezet vezetése úgy dönt, ezt általában ősi, évszázados hagyomány határozza meg. A protestánsok főként falvakban (pl. Gomba, Báránd), kisebb városokban harangoznak délben, különösen is alföldi mezővárosokban gyakori (Debrecen, Békéscsaba, Békés, Püspökladány, Orosháza, Kunhegyes, Tiszafüred, Mezőberény, Kecskemét, Törökszentmiklós), de néhány dunántúli városban, pl. Sopronban, Kőszegen és Pápán is jelzik a protestánsok a delet. Érdekes azonban, hogy pl. a ceglédi Református Nagytemplom harangjai csak az órát ütik delente. Érdekes egyébként, hogy Kőszegen délelőtt 11 órakor is szólnak a harangok. A 11 órás harangszó ugyanis Jurisics Miklós és vitézei törökök felett aratott, neves győzelmét hirdeti mind a mai napig.

A római és görög katolikus egyházban Jézus kereszthalála tiszteletére szólnak délután három órakor a harangok, és imára szólítanak. Érdekes, hogy Lajosmizsén minden délután szól a három kisebb harang Krisztus halála időpontjában, Kecskeméten, a Nagytemplom tornyából péntek három órakor megszólaló trió (a három harang plenuma) az adott héten elhunyt hívekre is emlékeztet. Ugyanakkor néhány templomban nem tartják ezt a hagyományt, így pl. Kőszeg valamennyi templomának harangja és a budapesti Szt. István Bazilika harangjai is némák maradnak péntek délután 3 órakor.

Este a katolikus templomokban hivatalosan télen 7, nyáron 8 órakor szólal meg a harang. Némely templomban előrehozzák az esti szentmise kezdetére, 6 órára, így annak beharangozása egyben az esti harangszó is. A protestáns egyházak templomainál itt ugyanaz állapítható meg, mint a déli harangszónál, a presbitérium, illetve a lelkész dönt a helyben szokásos harangozási gyakorlat alapján. Az időpontot illetően itt jóval nagyobb változatosság tapasztalható, de általánosságban elmondható, hogy evangélikus és

református körökben az esti harangszó a déli harangszónál is ritkább.

A halotti kultúrával kapcsolatban a legkülönbözőbb szokások alakultak ki országszerte, amely településről településre más és más. Faluhelyen abból hogy melyik harang mennyi ideig és mennyi megszakitással szól, meg lehet állapítani, hogy milyen korú, nemű és családi állapotú volt az illető. Ily módon a harangozási szokások ebben a témakörben a legváltozatosabbak és legértékesebbek. A halotti harangozási szokások a temetési kultusz egyik meglehetősen felderítetlen területe. Felemelő, hogy ennyi szép harangozási hagyomány gyűlt fel az évszázadok során, és vannak települések, ahol ezek mindmáig élnek. Ugyanakkor elszomorító, hogy rendkívüli értéket képviselő, "zengő szobraink", amelyek megannyi történetről tudnának mesélni, egyre kevesebbet hallhatók, és egyre kevésbé meghatározói a mindennapoknak, az ünnepeknek. Jó lenne, ha ez a folyamat megállna, és bizonyos hagyományok újra felélednének, vagy megtalálnánk ezek szerepét a modern világban.

Mucsiné Fodor Hajnalka

Hősökre és áldozatokra emlékezve

November elején megtartották a Hősök és áldozatok napját a református templom előtt álló világháborús emlékműnél. Az ünnepségen az egyházak képviseletében Dr. Anayo Eriobu Augustus római katolikus plébános, Bócsa Roland baptista lelkipásztor és Kicska László Miklós református lelkész működött közre, míg beszédet Mucsi András történelemtanár mondott. Kifejtette, hogy a 20. század történelme mozaikokból, emberek, családok sorsának történeteiből áll össze és rajzolódik ki. Így van ez a két világháború történelmével is, amely sajnálatosan olyan sok áldozatot követelt a magyarságtól.

Később Wass Albert Gyertyaláng című költeményének részletei hangoztak el Szabó Ila előadásában, végül koszorúzásra és mécses gyújtásra került sor. Városunk lakóinak nevében Kálmán Tibor polgármester, dr. Szabó László, a Békési Járási Hivatal hivatalvezetője és Mucsi András önkormányzati képviselő koszorúzott.

/Szegfű Katalin tudósítása megjelent a Békési Újság 2021. november 16-ai lapszámban. Fotó: Gazsó János./

Gyülekezeti anyakönyvi hírek

(2021. október 05. – 2021. november 30. között)

MEGKERESZTELTETETT: Szász Gábor Domokos, Medve Bendegúz és Tóth János.

(Felnőttkereszttség vastag betűvel szedve.)

KONFIRMÁLT: –

HÁZASSÁGUKAT MEGÁLDATTÁK: –

ELHUNYTAK: Török Mihályné Panyi Eszter Ilona (89), özv. Omiliák Jánosné Vas Zsuzsanna (79) – Murony, Balog Lászlóné Baji Julianna (86), Szabó Istvánné D. Kiss Zsuzsanna Anna (76), Kocsis Gyula (66), Varga István (89) és özv. Fekete Mihályné Ocsvári Julianna Erzsébet (81).

Jézus mondta: „Én vagyok a feltámadás és az élet. Aki hisz énbenem, ha meghal is, él, s aki él, és hisz énbenem, az nem hal meg soha.” (Jn 11,25-26.)

Molnár Mátét választottuk lelkésznek

November 28-án egyházközségi választói közgyűlést tartottak a békési reformátusok, amelyek egyhangúan Molnár Máté eddigi beosztott lelkészt választották meg a Békési Református Egyházközség vezetőjének.

A református gyülekezet élén immár 28 éve Katona Gyula állt vezető lelkészként, aki Beszteczy Andrást követte a tisztségben. Szeptember 7-én öregségi nyugdíjba vonult, így megindult a választási eljárás. A gyülekezetet irányító presbitérium úgy döntött, hogy nem kíván nyílt pályázatot kiírni az állásra, hanem meghívással tölti be a posztot. A választás Molnár Mátéra esett, aki az egyetemi tanulmányok utolsó évében került Békésre, a felesége is békési. Egy kisfiút nevelnek.

A választási közgyűlést megelőző istentiszteleten az egyházmegyét Koncz Zsolt Sarkad-belvárosi lelkész, valamint dr. Tóth János presbiter képviselte. Az igehirdetés szolgálatát az Ézs 63,19-64,8 alapján a sarkadi lelkész végezte,

aki elmondta: Isten fel akar rázni, meg akar mozdítani. Az ünnepre készülést beárnyékolja a járvány, az emberek idegesek, nyugtalanok. Sokan meghalnak, ez felzaklatja az embert. Imádkoznunk kell a szabadításért. Megszületett és eljött értünk a megváltó. Ma is megnyílik az ég, megszólít az ige. Mindig van tovább Istennél és Istenben. Isten megszaggatta értünk az eget. A teremő Isten eljött és megváltott bennünket. Nézzünk befele és felfele. Imádkozzunk többet és mélyebben, lássuk meg, hogy Isten „megszaggatta az eget.” Vigyük el a lángot, az örömhírt az embereknek.

A választási eljárás lefolytatása után advent első vasárnapján a gyülekezet szavazati joggal rendelkező tagjai tartottak közgyűlést, ahol arra a kérdésre kellett válaszolni, hogy elfogadják-e vezető lelkésznek Molnár Mátét. A gyülekezet tagjai ellenszavazat nélkül úgy döntöttek, hogy vezető lelkésszé választják a jelöltet. A fellebbezési időszak lejártá után, december 18-án kerül sor a megválasztott lelkész beiktatására, aki Gellén János főgondnokkal együtt, kettős elnökségi rendszerben irányítja az egyházközséget.

NEHEZEN ÉRTHETŐ IGESZAKASZOK:

Isten csak annyit ad, amennyit el tudunk viselni?

„Emberi erőt meghaladó kísértés még nem ért titeket. Isten pedig hűséges, és nem hagy titeket erőtlön felül kísérteni; sőt a kísértéssel együtt el fogja készíteni a szabadulás útját is, hogy el bírjátok azt viselni.” (1 Korinthus 10,13)

Egyik bibliaórán vetődött fel a kérdés ennek az igazságnak a kapcsán: Isten csak annyit ad, amennyit el tudunk viselni? A gyülekezeti tagok rámutattak, hogy a tapasztalat valami egészen mást mutat. Hiszen sajnos szinte nap mint nap találkozunk olyan nehézségekkel, amikkel egyedül nem tudunk megbirkózni. Ez akkor szöveget ütött a fejembe, és sokat gondolkodtam rajta, hogy is van ez akkor...

Nos, az alapvető probléma, hogy nagyon sokan (velem egyetemben) félreértjük ezt a verset, illetve kiragadjuk a kontextusából. Kezdjük a legnyilvánvalóbbal! Hiszen ebben a versben a *kísértésekről* van szó, nem pedig a *szenvedésről*. Bár megkísértetünk, de ez önmagában nem bűn. A kísértésnek lehet nemet mondani. Engedni a kísértésnek azonban már bűn. Tehát amíg a kísértésekben mi irányítunk, van döntési lehetőségünk, addig a szenvedés sajnos nem így működik. Nem mi határozzuk meg mit hoz az élet és sokszor sajnos nem is lehet gyorsan véget vetni a szenvedésnek, csupán elviselni, elhordozni, keresztülmenni lehet rajta.

Pál biztatása tehát a korinthusiak felé először is az, hogy a kísértésekben nincsenek egyedül, mindenki tapasztalja őket. Még maga Jézus is átélt kísértéseket. Azonban lehet

és kell nemet mondani ezekre és ebben Isten is segíteni fog. Egészen biztosan van kiút arra, hogy a bűnnek ellenálljunk, és elkerüljük azt.

Látjuk tehát, hogy ez az igevers nem a szenvedésről szól. Azonban mi az üzenete Istennek ezzel kapcsolatban? Sajnos egészen gyakran tapasztaljuk azt, hogy több szenvedésben van részünk, mint amennyit egyedül el tudunk viselni. Egyszerűen ez az élet. *„Egymás terhet hordozzátok, és így töltsetek be Krisztus törvényét.” (Gal 6,2)* A szenvedésekben, nehézségekben szükséges a másakra támaszkodnom, segítséget kérnem és természetesen hagynom, hogy más rám támaszkodjon és segítséget adnom.

Kicskáné Tomuczka Renáta, református lelkész

Az angyal szavai: ígéret, magyarázat és megerősítés

„A Jézus Krisztus születése pedig így vala: Mária, az ő anyja, eljegyeztetvén Józsefnek, mielőtt egybekeltek volna, viselősnak találtaték a Szent Lélektől. József pedig, az ő férje, mivelhogy igaz ember vala és nem akará őt gyaláztatba keverni, el akarta őt titkon bocsátani.” Máté 1,18 – 19

Kételyek, bizalomhiány, bizonytalanság. Talán ezek az érzések sokasodnak bennünk, a kereszthaláltól a feltámadáson át a szentlélek eljöveteleig tartó tavaszi ünnepkör távolodtával. Márpedig Jézus küldetésének beteljesedése bizonyítékkal szolgál. Legbelül tudjuk, hogy az Úr szándéka és határtalan szeretete megkérdőjelezhetetlen. Ez a szeretet azonban egyben feltétlen gondoskodás is. Istennel ellentétben gyarlók és esendők vagyunk: hitünk néha gyengül, bizalmunk halványodik. Mégis Ő nem csak jelzi ezt nekünk, hanem végtelen türelmével – a fiú és a szentlélek segítségével – gondoskodóan terel minket a helyes útra. A körforgás örök, ugyanakkor létszükséglet is. Az elkerülhetetlen elmúlást a születés egyensúlyozza. Ám ez önmagában nem lenne más végtelen folyamatnál, folyamatosságnál. Esendőségünk, gyengeségünk folytán – kapaszkodók hiányában – talán kudarcra is ítéltetne. A folytonosságnak körfogássá kell válnia. Ez történik meg akkor, amikor a születés újjászületéssé válik. Ezt talán először el is kell magyarázni, sőt meg is kell ígérni nekünk.

„Mikor pedig ezeket magában elgondolta: ímé az Úrnak anygala álomban megjelenék néki, mondván: József, Dávidnak fia, ne félj magadhoz venni Máriát, a te feleségedet, mert a mi benne fogantatott, a Szent Lélektől van az. Szül pedig fiát, és nevezd annak nevét Jézusnak, mert ő szabadítja meg az ő népét annak bűneiből. Mindez pedig azért lőn, hogy beteljesedjék, amit az Úr mondott volt a próféta által, a ki így szól: „Ímé a szűz fogan méhében és szül fiát, és annak nevét Immanuelnek nevezik, a mi azt jelenti: Velünk az Isten.” Máté 1,20 – 23

A nyár, a meleg, bőséggel teli napok feledtetik velünk a kételkedést. A gyarapodás, a nappalok hosszabbodása közepette nem is akarunk a rosszra gondolni. Az őszi jel, mely figyelmeztet minket. Ez a figyelmeztetés fordul aztán a fentiekben leírt bizonytalanság irányába. Lesz-e újra jobb, netán még rosszabb következik? Tesszük fel a kérdést. Az ismeretlen, új helyzetek esetében ez hatványozottabban jelentkezik. A megszokottakhoz ragaszkodunk. Néha körömszakadtáig. Mások szomszadjuk a változást. Aztán ha az eljön, mégis megrettenünk tőle. Az úr az angyal képében üzent: nem kell félnünk! A magyarázatot is elküldte, bár ha jobban belegondolunk, csak megismételte azt, amit József már tudott. Megerősítést adott. Ez már talán a bizalom és a hit magvainak elszórása volt. Kért és ígért: Nevezd Őt Jézusnak, és Ő majd megváltja a világot bűneitől. Végül megerősítést is adott.

Hisz az ígéret nem újkeletű, Ézsaiás próféta jóval korábbi szavai teljesednek be általa.

„József pedig az álomból felserkenvén, úgy tőn, amint az Úr anygala parancsolta vala néki, és feleségét magához vevé. És nem ismeré őt, míg meg nem szülé az ő elsőszülött fiát; és nevezé annak nevét Jézusnak.” Máté 1,24 – 25

A bizakodás erőt ad, de még kicsit várni kell. A novemberi napok sötétek, borongósak, a decemberiek még sötétebbek és hidegebbek. Aztán a nap megújul, ahogyan a megújulás, sőt a megváltás ígéretét beteljesítve végül megszületik a Kisdéd. Beteljesedik az ígéret. A nap megújulása ugyan az emberi történelem kezdete óta ad erőt, de a születés misztériumának felidézése és megünneplése több mint kétezer éve a hittel teljesíti ki azt.

Ha fenti szavaim tükrében tekintünk az elmúlt egy évre felfedezhetjük a hasonlóságokat. Ahogyan én is, mindenki megtalálhatja a saját „párhuzamát”. Közösségünk, egyházunk életében is sok minden történt. Sok dolog ismétlődött, de sok dolog változott. Tiszteljük, amit magunk mögött hagyunk. Akár mondjunk is köszönetet. Talán név szerint is kiemelhetem Katona Gyulát, akinek köszönjük eddigi feladatellátását, a szolgálatát. Ugyanakkor továbbra is várjuk segítségét. De segítségük utódját, Molnár Mátét. Hiszem, hogy általa méltó kezekbe kerül a gyülekezet hitéletének vezetése.

A szeretet örök, az ünnep méltósága és melege változatlan. Mondanivalója, üzenete mégis szinte kimeríthetetlenül sokféleképpen beszélhetünk róla. Szavaim alapján talán érezhető, hogy számomra is mennyire fontos, sőt talán a legfontosabb családi ünnep. Gondolom, sokan érzik ezt hasonlóan. Végezetül jókívánságom is lehet talán egy kicsit „változatlan”. Öszintén ismétlem meg egy évvel ezelőtti szavaimat: Mindenkinek azt kívánom, hogy találjon boldogságot és nyugalmat az ünnep napjaiban, mindegyikünk lelkét járja át a szeretet és a béke. Köszöntsön ránk olyan boldog, reményekkel teli új esztendő, amelyet a feltámadás és a megváltás hozott el nekünk annak idején!

Polgár Zoltán, presbiter

A BÉKÉSI REFORMÁTUS EGYHÁZKÖZSÉG LEKÉSZI HIVATALA
5630 BÉKÉS Széchenyi tér 21. – Telefon/Fax: (66) 411-357 – E-mail: bekese@reformatus.hu

194/2021. sz.

„Íme, a szűz fogan méhében, és fiút szül, és Immánuelnek nevezik majd” – ami azt jelenti: *Velünk az Isten...*” (Máté ev. 1,23.)

KEDVES TESTVÉRÜNK!

2021 Adventjében, Karácsonyhoz közeledve őszinte tisztelettel és szeretettel küldjük köszöntésünket Máté evangéliumának szavaival, ahol az angyali hirdetés egy 6 évszázaddal korábban elhangzó próféciából idéz, ami épp most fog valóra válni. A Mária jegyesének, Józsefnek intézett szavak nem kevesebbről szólnak, mint hogy a hamarosan megszületendő, Isten Szentlelke által fogant kisgyermekben maga az élő Isten fog sorsközösséget vállalni azzal az embervilággal, amelyik a bűn miatt már régen messze eltávolodott Tőle. Igazi karácsonyi örömmüzenet ez azóta is: „Velünk az Isten!”

A világjárvány miatt elszorított korlátozások közepette bizonyára sokan rádöbbenettek arra, hogy a legkilátástalanabbnak tűnő helyzetekben sem vagyunk egyedül, ha elfogadjuk Isten felénk kinyújtott kezét, meghalljuk a szelíd, csendes, hívogató szavát, s készek vagyunk engedelmeskedni akarátának. Vagyis ma is igaz: „Velünk az Isten!”

A múlt esztendőt értékelve ismét csak megállapíthatjuk: egyéni és gyülekezeti életünkre minden tekintetben rányomta a bélyegét a vírus-helyzet. A tavasszal újra bezáró iskolák, templomok sok kárt okoztak az életünkben. Ám ez idő alatt – s azóta is folyamatosan – istentiszteleteinket online módon is elérhetővé tettük és tesszük. Így vagy úgy, megtapasztalhattuk: „Velünk az Isten!”

Az év elején a gyülekezeti missziói munkatervünkben előkészített és megtervezett számos gyülekezeti alkalmat és rendezvényt a járvány miatt sajnos, az idén sem tudtunk megtartani. A tavalyi évről elmaradt Kolozsvár-Hídelvei testvérgyülekezettel szokásos évi találkozásunk azonban létrejött, augusztusban egy 25 fős csoport tett látogatást Erdélyben. Ismét elmaradt azonban az őszi szokásos Határmenti Találkozó, melyre Gyulán került volna sor.

Október 30-án gyülekezetünk küldöttsége is részt vett három segéd-lelkészünk ünnepélyes felszentelésén a Debreceni Nagytemplomban,

akik december 1-jétől beosztott lelkészként folytatják munkájukat gyülekezetünkben. Isten áldja meg életüket, szolgálatukat!

November 28-án került sor a nyugdíjazás miatt megüresedett lelkési állásra történő lelkészválasztói közgyűlésre, ahol a jelenlévők egyhangú szavazással **Molnár Máté**, korábbi beosztott lelkészt választották meg a gyülekezet lelkipásztorának. **Ünnepélyes beiktatására december 18-án, szombaton de. 10 órakor kerül sor Dr. Fekete Károly püspök úr igehirdetői szolgálatával.**

Az évek óta húzódó új óvoda-építés augusztusban elkezdődött, s reméljük, a jövő év szeptemberében már az új, 4 csoportos óvodában kezdenek meg a tanévet óvodásaink.

Hamarosan elkezdődhet az Ó-kollégium bővítése, felújítása is.

Amint azt már korábban jeleztük, a templomkertet szeretnénk a műemléki környezethez illő módon felújítani. Ennek költségeinek a fedezésére céladakozást hirdettünk meg, amelyre az adományt vagy személyesen a gondnoki hivatalban fizethetjük be, vagy banki átutalással az Egyházak Községi bankszámlájára: 11733072-20000978 (OTP BANK). Kérjük a közleményben jelezni: Adomány templomkert felújítására. Minden adományt ezúton is köszönünk!

Ez alkalommal is szeretettel hívogatunk mindenkit különféle alkalmakra, nem csupán a vasárnapi és nagy ünnepi istentiszteletekre, hanem a hétközi alkalmakra is, melyek erősítik hitünket, közösséghez való tartozásunkat! Biztassunk és bátorítsunk másokat is, akik valamilyen okból megfáradtak és megerőtlenedtek, hogy térjenek vissza a gyülekezetbe! Legyenek jelzéssel a lelkipásztorok, presbiterek felé, ha valahol családlátogatásra van igény, s különösen akkor legyenek jelzéssel, ha környezetükben beteg van, akit látogatásunkkal erősíthetünk, biztathatunk, vigasztalhatunk! Szeretettel kérjük gyülekezetünk tagjait a folyamatosan növekedő anyagi terheink hordozásának további vállalására is. Az anyagiak mellett kérjük imádságaikat is a sokszor erőfeletti munkák, szolgálatok végzéséhez.

A fentebb megfogalmazott gondolatokkal kívánunk **kegyelemmel teljes, áldott Karácsonyt és békés, boldog új esztendőt** minden kedves Testvérünknek, s hívogatjuk ünnepi alkalmainkra is.

BÉKÉSEN:

Úrvacsorai előkészítő bűnbánati alkalmak – december 20–21–22–23-án a gyülekezeti teremben du. 5 órai kezdettel.

Karácsony-szentesti ünnepély egyházi iskolásaink műsorával – december 24-én, du. 4 órakor a templomban.

Ünnepi úrvacsorai istentisztelet – Karácsony mindkét napján de. ¼ 10-kor a templomban.

Óévi hálaadó istentisztelet – december 31-én du. 5 órakor a templomban.

Újévi istentisztelet – január 1-jén de. ¼ 10-kor a templomban.

Január 2-án de. ¼ 10-kor Katona Gyula lelkipásztor búcsúszolgálat.

SZOCIÁLIS OTTHONBAN:

December 23-án 15 órakor úrvacsorai istentisztelet.

MURONYBAN:

Karácsony 1. napján de. 1/2 9-kor úrvacsorai istentisztelet az általános iskolában.

December 31-én du. 3 órakor óévi hálaadó istentisztelet.

Újév napján de. 9-kor ünnepi istentisztelet.

TARHOSON:

Karácsony 1. napján du. 4 órakor úrvacsorai istentisztelet.

KAMUTON:

Karácsony 1. napján de. 10-kor úrvacsorai istentisztelet.

December 31-én du. 2 órakor óévi hálaadó istentisztelet.

Újév napján de. 10 órakor ünnepi istentisztelet.

BÉLMEGYEREN:

Karácsony-Szentestén du. ½ 3 órakor istentisztelet.

Karácsony 1. napján du. ½ 3-kor úrvacsorai istentisztelet.

Dec. 31-én du. ½ 3 órakor óévi hálaadó istentisztelet.

Újév napján du. ½ 3-kor ünnepi istentisztelet.